

Rigsdagstidende.

1854. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 119.

Femte Session.

74de Møde.

Torsdagen den 23de Februar.

(Forts.)

Blume (forts.): Forfaavidt det er blevet bemærket, at der i dette Lovforslag ikke staaer bestemt Noget om, hvorvidt Børnene kunne blive saaledes fritagne for Skolegang det ene Halvjaar efter det andet, troer jeg, at det i Grunden maa være Meningen af Lovforslaget, at, naarsomhelst Børnene have ved Skoleexamen godtgjort at have de Kundskaber, man med Billighed kan forlange af Børn i den Alder, maae de fritages for Skolegang i det næste Halvjaar efter det andet; thi det maa blot være Skolebestyrelsen om at gjøre, at Børnene faae de fornødne Kundskaber; faae de de fornødne Kundskaber ved Hjemmesid, maa det være tilstrækkeligt; det maa endog saa være mere glædeligt, end om de fik dem i Skolen. Det, som jeg antager taler for at anbefale Lovforslaget, er den Frihed, som man bør, hvor der er Mulighed derfor, indrømme Forældrene med Hensyn til at tage Bestemmelse om deres Børn ogsaa med Hensyn til Underviisningen, og at jeg troer, at dette Forslag til en Lov vil, dersom det bliver til Lov og føres ind i Livet, virke til, at Hjemmesiden, Læsningen og Underviisningen hjemme vil begynde at fremmes, hvilket, som bekjendt, beklagelsesviis nu er gaaet meget tilbage just ved denne saa strengt normerede Skoleunderviisning. Jeg tillader mig derfor at anbefale Lovforslagets Fremme, og har kun Noget at indvende imod § 4, som dog ikke skal møde nogen videre Modstand fra min Side.

Madvig: Jeg skal med saa Ord i Anledning af nogle Dittringer af den sidste ærede Taler gjøre opmærksom paa, at jeg ikke blot vedkjender mig det Princip, han udtalte, men at jeg udtrykkelig henviste til dette Princip i min Udtalelse før, det nemlig, at det er Kundskaben, der er det Væsentlige, og ikke en bestemt Alder, men jeg kan ikke finde, at dette Forslag er bygget paa dette Princip; jeg kan ikke finde, at dette Princip kommer til Anerkjendelse ved en halvvaarlig Fritagelse for Skole, og jeg kan ikke i Lovforslaget finde, hvad den ærede Taler lagde ind i det, nemlig Noget om en Frihed i Almindelighed til at lade sit Barn undervise hjemme, og, naar det godtgøres, at det gjør tilstrækkelig Fremgang der, da at holde det hjemme fra Skolen. Det kan jeg, som sagt, ikke finde deri. Jeg kan ikke engang finde det i Loven, som den ærede Taler antydede, at man maatte forudsætte, at, naar Skolebørnene i et halvt Aar fritoges for Skolegang, saa skulde denne Fritagelse ikke være en Fritagelse for fortsat Underviisning, men blot en Fritagelse for fortsat Skolegang; det maatte da paasees og controllerses, at de i Mellemtiden lærte Noget, men derom finder man i Lovforslaget slet ikke Noget, og, naar dette Lovforslag isoleret gik igjennem, troer jeg, at det i Praxis vilde vise sig, at det heller ikke blev til Noget med denne fortsatte Underviisning hjemme. Naar Børnet paa den i Lovforslaget bestemte Maade fritoges for Skolen paa Grund af, at det har staaet sig upaaklægt ved sidste Examen, da frygter jeg for, — efter den Bestræbelse, der er hos fattige Forældre, og vel ogsaa hos enkelte Andre, som just ikke have Trang dertil, til at benytte sig af deres Børn til Arbejde —, at Resultatet vil blive, at i næste Halvjaar vil Børnet blive